

slovenska izjema izhajala iz istih gospodarskih in družbenih zakonov kakor nemško ali francosko pravilo. V ostalem je slovenskemu narodu le iz sprem-
ljajočih razlogov lahko žal, da se je zakasnilo slovensko meščanstvo: ker
je njegova zamuda pomenila tako pomanjkanje slovenskega kapitalističnega
razvoja, ki bi bil vezal slovenske dežele v slovensko nacionalno celoto, kakor
pomanjkanje slovenskega proletariata, ki bi se bil na barikadah tolkel proti
avstrijskemu absolutizmu.

Dejstvu, da je manjkalo slovenske industrijske buržoazije, je ustrezalo skoraj
popolno primanjkovanje industrijskega proletariata s čas u ustrezajočim raz-
rednim kovom.

Oba poglavitna razreda in antipoda moderne družbe sta torej po slovenskih
deželah osemindtiridesetega leta kazala šele svoje začetne poganjke. Kljub temu
pa se je dne 16. marca, ko je Ljubljčanom oznanil revolucionarne novice
neki potnik, ki je prišel iz Dunaja, dogodila razredna zadevica z neverjetno
jasnovidno perspektivo o bodočem ponašanju obeh skrajnih slovenskih razredov.
Ljubljanski meščanje so zvečer v gledališču navdušeno in stoje zapeli — ce-
sarsko pesem. Ljubljanski proletariat pa je napadel prodajalnico „Mally
& Hahn“, snel Metternichovo sliko, jo uničil in vrgel v Ljubljnico, razbil okna
županu Fischerju, razgnal mitničarje in podrl mitnice. Končno so morali proti
njemu uporabiti vojaštvo; kakor pripoveduje A p i h, se navzlic prijaznemu
prigovarjanju uradnih oseb in nazivom „Meine Herren“ ni hotel umiriti.

Ne da bi hoteli povzdigovati slepo razbijanje brez konkretnega cilja, se
vendarle ne moremo strinjati s tisto slovensko politično in kulturnopolitično
zgodovino, ki vidi v aktu ljubljanskega proletariata 16. marca 1848 samo raz-
bijanje. Zgodovinska in sociološka, a konec konca tudi kulturna pomembnost
16. marca je namreč v naslednjem prorokovanju: prvič, da bo slovenski
narod dobil borben, udaren in dosleden družbeni raz-
red; drugič, da bo slovensko meščanstvo končalo, kjer je
začelo in koder se bo plazilo vse svoje življenje, t. j. v
„vsezaverodomcesarjevstvu“ in suženjski službi tuji re-
akciji.

(Konec sledi.)

Kulturnemu reporterju

I go Gru den

Če so puščice moje ti nevšečne
in imenuješ jih zato povprečne,
ne misli si, da bo postala večna
žlobudra tvoja tedenska netečna.